

TÜRKİYE'DE SENDİKALARIN WEB SİTELERİNİN İÇERİK ANALİZİ YOLUYLA İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Fatma Kocabaş

Anadolu Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Verda Canbay Özgüler

Anadolu Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Özet

Bugüne dek hiçbir teknolojinin yayılmadığı kadar hızlı yayılma gösteren internet, hayatın her alanını etkilemektedir. Çalışma yaşamında da önemli etkileri olan internet ve BİT (Bilişim İletişim Teknolojileri) sendikaları da etkilemektedir. İnternet sendikacılığı, sanal sendika, e-sendika gibi kavramların tartışıldığı 1980'li yıllardan itibaren dünyada sendikalar interneti yoğun olarak kullanmaya başlamışlardır. Bu çalışmada Türkiye'de sendikaların internet ve web sayfaları yoluyla yürüttükleri, üyelerine ve kamuoyuna duyurdukları faaliyetleri, çeşitli değerlendirme ölçütleri getirilerek incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet sendikacılığı, sanal sendika, e-sendika, bilişim ve iletişim teknolojileri (BİT), web dizayn.

The Examination of Turkish Trade Union's Web Sites Through Content Analysis

Abstract

Internet has spread at such a rate that no other technology could reach up until now and has affected every aspect of our lives. Internet and ICT (Information Communication Technologies) which have important effects on work life also affects the trade unions. The concepts like internet trade unionism, cyber trade unions, e-tradeunion has begun to be discussed in 1980's and since than trade union's activities which they execute and announce to their members and public opinion through internet are examined by various evaluation criteria.

Keywords: Internet trade unionism, cyber trade unions, e-tradeunion, information and communication Technologies (ICT), web design.

Türkiye’de Sendikaların Web Sitelerinin İçerik Analizi Yoluyla İncelenmesi

GİRİŞ

Bilgisayarların ve internetin gelişmesi ile biçimlenen BİT (Bilişim İletişim Teknolojileri)* hayatın her alanını olduğu kadar sendikaları da etkilemiştir. Teknolojinin sendikalar üzerindeki etkileri, sendikaların teknolojiye yaklaşımı BİT ile daha farklı nitelik kazanmıştır. Özellikle BİT’nin gelişmeye başladığı yıllardan itibaren sendikaların BİT’ne uyum konusunda önemli adımlar attıkları görülmektedir. Makineleşmenin sanayi toplumu için taşıdığı önem kadar günümüzde BİT de bilgi toplumu ve özellikle sendikalar için o derece önemli olmaktadır.

Sendikaların BİT’den yararlanmaları ya da bu teknolojileri kullanma biçimi ile ilgili konu; sendikal faaliyetlerde bilgisayar kullanılması ve sendikal faaliyetlerde internet kullanılması olarak iki açıdan ele alınabilir. Bilgisayarlar; üye kayıtları, üye sayısı ve profilinin içerildiği veritabanları, ücret sözleşmeleri ile ilgili verilerin saklanması gibi konularda işlemlerin hızlı ve etkin yapılmasını sağlar. İnternet ile bilgisayarlar birleştiğinde ise, üyelere ulaşma, dünyaya açılma gibi fonksiyonlar gündeme gelmektedir. Sendikalar kurdukları

* BİT sektörü; yazılım, hizmetler, donanım ve ekipmanlar olarak ele alınmaktadır. OECD’nin sınıflandırılmasına göre başlıca BİT ürünleri; firma ve bürolarda kullanılan bilgi işlem ve hesap makinaları, izole edilmiş metal ve kablo ürünler, elektronik ürünler, televizyon ve radyo vericileri ile ilgili ürünler, telefon ve telgraf cihazları, video kayıt cihazlarıdır. Endüstriyel süreç kontrol cihazları olarak sayılabilir. BİT ürünleri ile ilgili hizmetler ise; makina ve ekipman toptan satışı ve tedariki, bilgisayardaki, işyeri makina ve bilgi işlem ekipmanı kiralama, telekomünikasyon, bilgisayar ile ilgili hizmetler, veri giriş tarzı işlemler gibi sıralanabilir. <http://www.izto.org.tr/rapor/ityeni.pdf> 4.9.2000.

web siteleri ile sanal grevden, e-toplupazarlığa kadar pek çok faaliyeti BİT kullanarak daha hızlı ve etkin yürütmenin örneklerini sunmaktadırlar.

Sendikaların internet teknolojisini kullanma biçimi; üye haklarını korumak ve geliştirmek yolunda, internet üzerinden örgütlenme, web siteleri aracılığıyla üyelerini pazarlıklar ve grevler hakkında bilgilendirme gibi amaçlara yönelik olabilmektedir. Bu gelişmeler geleneksel sendikacılık anlayışından farklı olarak internete dayalı bir sendikacılık anlayışını da beraberinde getirmektedir.

Bu çalışmada, Türkiye’de sendikaların web sayfaları incelenerek; internetin nasıl ve ne derece etkin kullanıldığı ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Kurumlar ve kullanıcılar arasında temel iletişim ortamı olan web sitelerinin; hedeflediği amaçlara ulaşması için taşınması gereken bazı nitelikler bulunmaktadır (YALÇIN/DEMİRCİOĞLU, 112). Sitelerin tasarımı, içermesi gerekli bilginin nitelik ve niceliği ile bilginin nasıl organize edileceğine ilişkin yerleşik standartların mevcut olmaması tasarım ve içerik açısından binlerce farklı web sayfasıyla karşı karşıya kalınması sonucunu doğurmaktadır.

1. Sendika Web Sayfalarının İncelenmesi

Yakın tarihli çalışmalar, sendikaların BİT’nden oldukça etkilendiklerini göstermektedir. Aslında sendikalar, bilgi teknolojisi için önemli bir potansiyele sahiptirler (GÜNDOĞAN, 2002: 121; DIAMOND/FREEMAN: 4). Birçok sendika daha etkili faaliyet sağlamak, içinde bulunulan durumu kamuoyuna doğrudan ve masrafsız olarak iletebilmek için web sayfaları kurmaktadır (ŞENKAL, 2003: 35; GATIKER/PAULSON, 1999:245). Genel olarak baktığımızda ziyaret eden kullanıcının tatmini (dolayısıyla siteyi hazırlayanların amacına ulaşması) için web sayfalarının taşınması gereken bazı temel özellikler bulunmaktadır. Bunlar;

- Yeterli, doğru, güncel bilgi
- Sitedeki bilgilerin mantıklı bir biçimde sınıflandırılması ve düzenlenmesi
- Kullanım kolaylığına sahip, güvenli ve kurum kimliğini yansıtacak tasarım
- Kullanıcıyı sitede tutacak görsel içerik

Bu çalışmada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı web sitesinde yer alan Türkiye İşçi - İşveren Sendika ve Konfederasyonları ve Türkiye Kamu Görevlileri Sendika ve Konfederasyonları esas alınmıştır. TİSK ve bağlı

bulunan 21 sendika (Bakanlığın web sayfasında yer almayan ancak TİSK web sayfasında yer alan Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası dahildir), TÜRK-İŞ ve bağlı bulunan 33 sendika, DİSK ve bağlı bulunan 20 sendika, HAK-İŞ ve bağlı bulunan 6 sendika, KESK ve bağlı bulunan 11 sendika, KAMU-SEN ve bağlı bulunan 11 sendika, MEMURSEN ve bağlı bulunan 11 sendika, BASK ve bağlı bulunan 8 sendika, HÜR KAMU-SEN ve bağlı bulunan 7 sendika, ANADOLU KAMU-SEN ve bağlı bulunan 5 sendika ile 35 bağımsız işçi sendikası, 29 bağımsız işveren sendikası ve 6 bağımsız kamu görevlileri sendikasının web sayfasına sahip olup olmadıkları çeşitli arama motorları ile taranmıştır.

Bu taramanın sonucunda, 3 İşçi Sendikası Konfederasyonu¹ ile bunlara bağlı sendikalardan 32 tanesinin; Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ve bağlı sendikalardan 9 tanesinin; Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ve bağlı sendikalardan 8 tanesinin, Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (KAMU-SEN) ve bağlı sendikalardan 9 tanesinin, Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN) ve bağlı sendikalardan 7 tanesinin; Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları ve bağlı sendikalardan 1 tanesinin web sayfasına sahip olduğu saptanmıştır².

Web sitelerinin içermesi gereken temel özellikler ve internet sendikacılığı kavramı çerçevesinde internet yoluyla yürütülen faaliyetler için belli ölçütler gözönüne alınmıştır. Bunlar Tablo 1’de görülmektedir. Tabloda birinci kısımda genel olarak web sitelerinin taşımaları gereken özellikler gözönünde bulundurularak ölçütler konulmuştur. İkinci kısımda ise faaliyetlere yönelik olarak yapılanlar başlığı altında; “endüstri ilişkileri sistemi içindeki faaliyetleri-mesleki alandaki faaliyetleri- sosyal faaliyetleri-toplumsal

1 Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ).

2 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı web sitesinde yer alan Türkiye İşçi - İşveren Sendika ve Konfederasyonları ve Türkiye Kamu Görevlileri Sendika ve Konfederasyonları esas alınmıştır. (<http://www.calisma.gov.tr>) Listede TİSK ve bağlı bulunan 21 sendika(Bakanlığın web sayfasında yer almayan ancak TİSK web sayfasında yer alan Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası dahildir) , TÜRK-İŞ ve bağlı bulunan 33 sendika, DİSK ve bağlı bulunan 20 sendika, HAK-İŞ ve bağlı bulunan 6 sendika, KESK ve bağlı bulunan 11 sendika, KAMU-SEN ve bağlı bulunan 11 sendika, MEMURSEN ve bağlı bulunan 11 sendika, BASK ve bağlı bulunan 8 sendika, HÜR KAMU-SEN ve bağlı bulunan 7 sendika, ANADOLU KAMU-SEN ve bağlı bulunan 5 sendika ile 35 bağımsız işçi sendikası, 29 bağımsız işveren sendikası ve 6 bağımsız kamu görevlileri sendikasının web sayfasına sahip olup olmadıkları çeşitli arama motorları ile taranmıştır.

demokratik alandaki faaliyetleri” ele alınmıştır³. Burada sendikaların sözkonusu faaliyetleri yürütmeleri değil, bu faaliyetlerinin internet yoluyla yürütülenleri, internetin ve web sayfalarının bu faaliyetlerin yürütülmesinde ne derece etkin kullanıldığı incelenmeye çalışılmıştır.

Bu ölçütlerle ilgili olarak verilerin ağırlıklandırma puanları, internet kullanıcılarının sendika web sayfaları yoluyla faaliyetler hakkında bilgi alabilmelerini içermektedir. Ölçütler; işveren, işçi ve kamu görevlileri sendikaları için ortak ele alınmıştır. Konfederasyonlar da değerlemeye tabi tutulmuştur. Bu yaklaşımın amacı, internet kullanımı ve web sayfası etkinliğini ön plana almaktır. Sendikaların bir çoğunda yürütülmekte olan faaliyetlerin internet ortamına aktarılarak buradan kullanıcılara duyurulması konusu puanlamaya tabi tutulmuştur. Örneğin; endüstri ilişkileri sistemi içindeki faaliyetlerinden toplupazarlıklar (e-toplupazarlık) web sayfası incelenen hiçbir sendikada bulunmamaktadır. Ancak, bir kısım sendika TİS ile ilgili ayrıntılı bilgilere yer verdiğiinden TİS ile ilgili bilgilendirme gözönünde bulundurularak puanlandırılmıştır. Özetle bu kriterler internet yoluyla yürütülen ya da duyurulan faaliyetler olarak ele alınmıştır.

3 Öğretide sendikaların faaliyetleri çeşitli biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Örneğin, “endüstri ilişkileri sistemi içindeki faaliyetleri-endüstri ilişkileri sistemi dışındaki faaliyetleri” ya da “toplu sözleşme yapmak-toplu iş uyuşmazlıklarında üyelerine yardımcı olmak-endüstri ilişkilerinde gerekli yardım ve desteği sağlamak-üyelerinin görüşlerini kamuoyu ve devlet önünde temsil etmek” şeklinde bir sınıflandırma yapılabilmektedir. Bir başka yönden, sendikaların işlevleri “savunma ve kamuoyu oluşturmak-temsil etmek-üyelerine yönelik içsel faaliyette bulunmak” gibi bir sistematığe de dayandırılabilir (AYDIN, 2000: 61). Diğer bir sınıflandırma ise, mesleki faaliyetler, sosyal faaliyetler, ekonomik faaliyetler, yönetime katılma faaliyetleri ve baskı grubu olarak yapılan faaliyetlerdir. (Korkusuz, 2003: 14). Bir başka sınıflandırma biçimi ise, sendikaların faaliyetlerini “toplumsal-demokratik alandaki faaliyetleri -mesleki alandaki faaliyetleri-sosyal faaliyetleri-endüstri ilişkileri sistemi içindeki faaliyetleri” olarak ayırmaştırır. Bu çalışmada, sendikaların faaliyetleri bu son yaklaşım çerçevesinde ele alarak incelenecektir. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz.; (KOCABAŞ, Kasım 2001: 3).

Tablo 1. Sendika Web Siteleri İncelenirken Ele Alınan Ölçütler

Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı	0	1	
Hedef Kitle ve Amaçlara İlişkin Bilgi Olup Olmadığı			
Kolayca Anlaşılan Sayfa Başlıkları ve Metin			
Site Haritası			
Yüklemeyi Yavaşlatmayan Sayfa ve Grafikler			
Sayfalar arasında Mantıksal ve Kolay Dolaşım			
Art Alan-Yazı Rengi Uyumu			
Sıkça Sorulan Sorular Bölümü			
Son Güncelleme Tarihi (Site Ne zaman Faaliyete Geçti)			
Site İçi Arama			
Tasarımda Tutarlılık			
Tasarımda Yalınlık			
Çalışan Bağlantılar ve Uygulamalar			
Kullanıcı Önerilerini Dikkate Alma			
Kurum İçeriğinin Yansıtılması			
Türkçe-İngilizce gibi Farklı Dil Seçenekleri			
Ses Dosyaları			
Arama Motorlarında Karşımıza Çıkma			
Veri Tabanı Uygulaması Var mı, Dinamik mi			
	0	1	2
Faaliyetlere Yönelik Olarak Yapılanlar			
Endüstri İlişkileri Sistemi İçindeki Faaliyetleri			
e-toplupazarlık/TİS ile ilgili bilgi			
Toplu İş Uyuşmazlıklarında Yetkili Mercilere Başvurmak			
Grev/Lokavt Kararı Almak ve Uygulamak (Sanal Grev/Lokavt)			
Üyelerini Çalışma İlişkilerinden Doğan İhtilaflarda Yargı Mercileri Önünde Temsil Etme, Davalarda Taraf Olma (Şikayetleri Belirleme)			
Mesleki Alandaki Faaliyetleri			
Üyelerinin Mesleki ve Mevzuat Eğitimini Gerçekleştirmek			
Üyelerinin İnternet Kullanımını Teşvik Etmek			
Sosyal Hizmetler ve Sosyal Güvenlik Konularında Yol Göstericilik, Danışmanlık Hizmeti			
Yayın Faaliyetlerinde Bulunmak (e-yayın)			
Mesleki Konularda Uluslararası Kuruluşlarla Temasta Bulunmak			
Üyelerle İletişim (Eşzamanlı iletişim için e-posta)			
Sosyal Faaliyetleri			
Üyeleri için Kültürel Faaliyetlerde Bulunmak			
Sağlık Merkezleri Kurma			

Sosyal Tesisler Kurma			
Mesleki Yardımlaşma Sandıkları Kurma			
Üyeleri İçin Kooperatifler Kurma			
Toplumsal Demokratik Alandaki Faaliyetleri			
Potansiyel Seçmeni Bilgilendirme			

İncelenen sendikalarda hangi ölçütün hangi düzeyde karşılandığını ölçmek üzere 0,1,2 ağırlıklandırma puanları kullanılmıştır.

0, ilgili ölçütün karşılanmadığı ya da ona ilişkin bilginin olmadığı

1, ilgili ölçütün bir şekilde karşılandığı

2, ilgili ölçütün tatmin edici olmanın ötesinde karşılandığını ifade etmektedir.

Bazı ölçüt gruplarında (Tablo 1’deki Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı kısmı) aranılan ölçütlerin olması yeterli görüldüğünden bu gruplar yalnızca 0 ve 1 şeklinde ağırlıklandırılmıştır. Her ölçüte ilişkin ağırlıklandırma puanları toplanmış, ilgili ölçüt için genel eğilim saptanmaya çalışılmıştır (ULUKAN/BARAZ, 2001: 201).

İncelenen sendika web siteleri, değerlendirme ölçütlerini karşılamalarına göre sıralanmıştır. Sıralama; incelenen her bir sendika bazında ölçütlere verilen ağırlıklandırma puanlarının toplamı esas alınarak yapılmıştır.

1.1. Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı

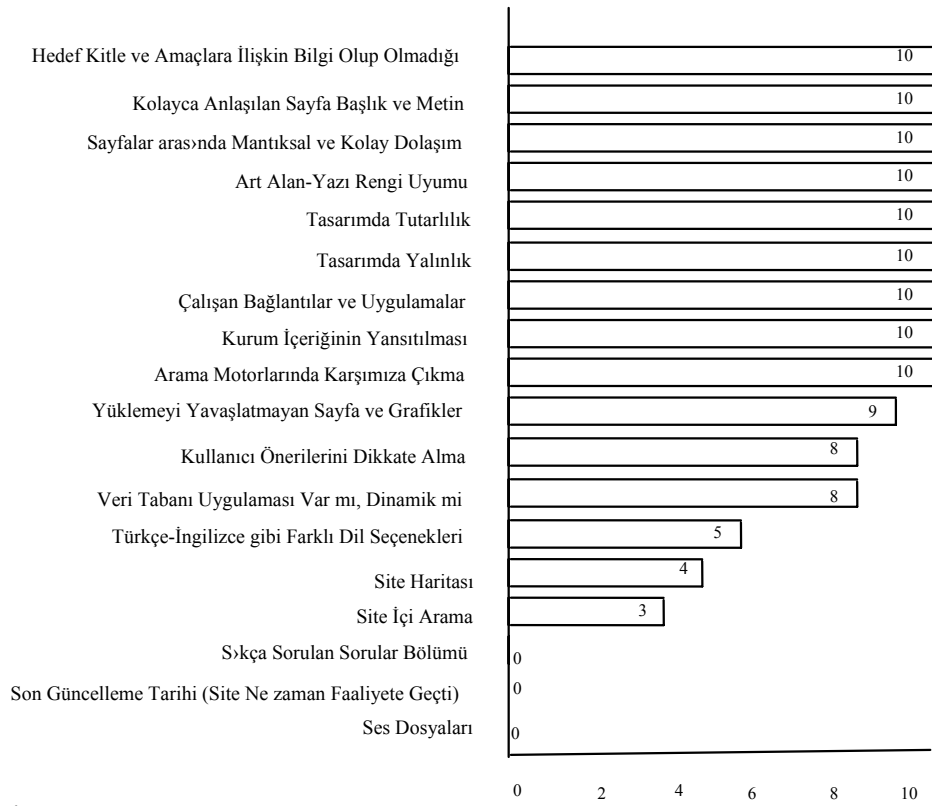
Bu kısım için ele alınan 18 ölçütün sendikalarda hangi düzeyde karşılandığı aşağıdaki grafikte yer almaktadır. Grafikte dikey eksenle ölçütler sıralanırken, yatay eksenle de ağırlıklandırma puanlarına göre ölçütlerin aldığı toplam puanlar yer almaktadır⁴.

4 Ölçüt gruplarındaki ağırlıklandırma puanları 0 ve 1 olan “Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı” kısmı için 0 ve 1’dir. Dolayısıyla herhangi bir ölçütün alabileceği en yüksek toplam puan **A**’dır. (A, incelenen sendika sayısı x en yüksek ağırlıklandırma puanı olan 1) “Faaliyetlere Yönelik Olarak Yapılanlar” kısmında ise 0-1-2 ağırlıklandırma puanları kullanılmıştır. Burada da herhangi bir ölçütün alabileceği en yüksek toplam puan **B** (**B**, incelenen sendika sayısı x en yüksek ağırlıklandırma puanı, olan 2)

İşveren Sendikaları için A, TİSK ve 9 işveren sendikası için (1+9) 10 sendika 10*1=10

Araştırma sonuçları web sitelerinin genellikle web sitesi tasarım ilkelerine uygun olarak geliştirildiğini ve kullanıcılara kullanım kolaylığı sağladığı görülmektedir. Sitedeki bağlantı ve uygulamaların çoğunun çalıştığı, art alan yazı renginin uyumlu olduğu ve sendikaların web sayfalarının arama motorlarında karşımıza çıktığı görülmektedir.

Grafik 1. İşveren Sendikaları Web Sitelerinde Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı (Max.Puan 10)

İşçi Sendikaları için A, TÜRK-İŞ;DİSK ve HAK-İŞ için (3+32) 35 sendika 35*1=35
Kamu Görevlileri Sendikaları için A, KESK, KAMU-SEN;MEMUR-SEN VE BASK için (4+25) 29 sendika 29*1=29.

İşveren Sendikaları için B, TİSK ve 9 işveren sendikası için (1+9) 10 sendika 10*2=20

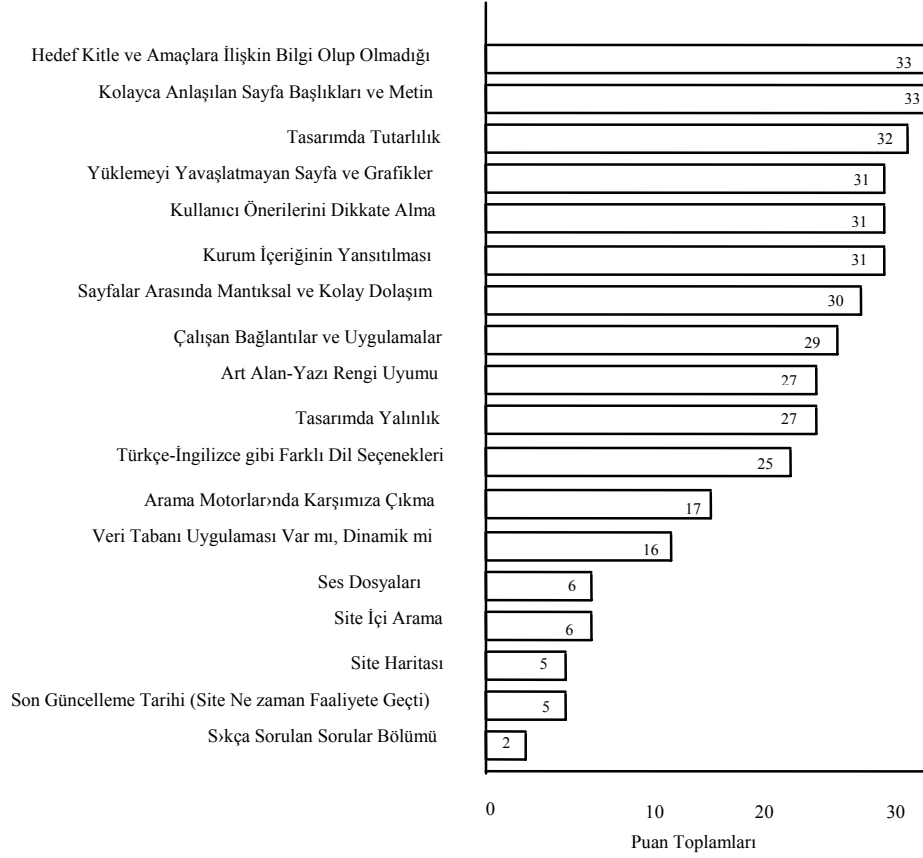
İşçi Sendikaları için B, TÜRK-İŞ;DİSK ve HAK-İŞ için (3+32) 35 sendika 35*2=70
Kamu Görevlileri Sendikaları için B, KESK, KAMU-SEN;MEMUR-SEN VE BASK için (4+25) 29 sendika 29*2=58

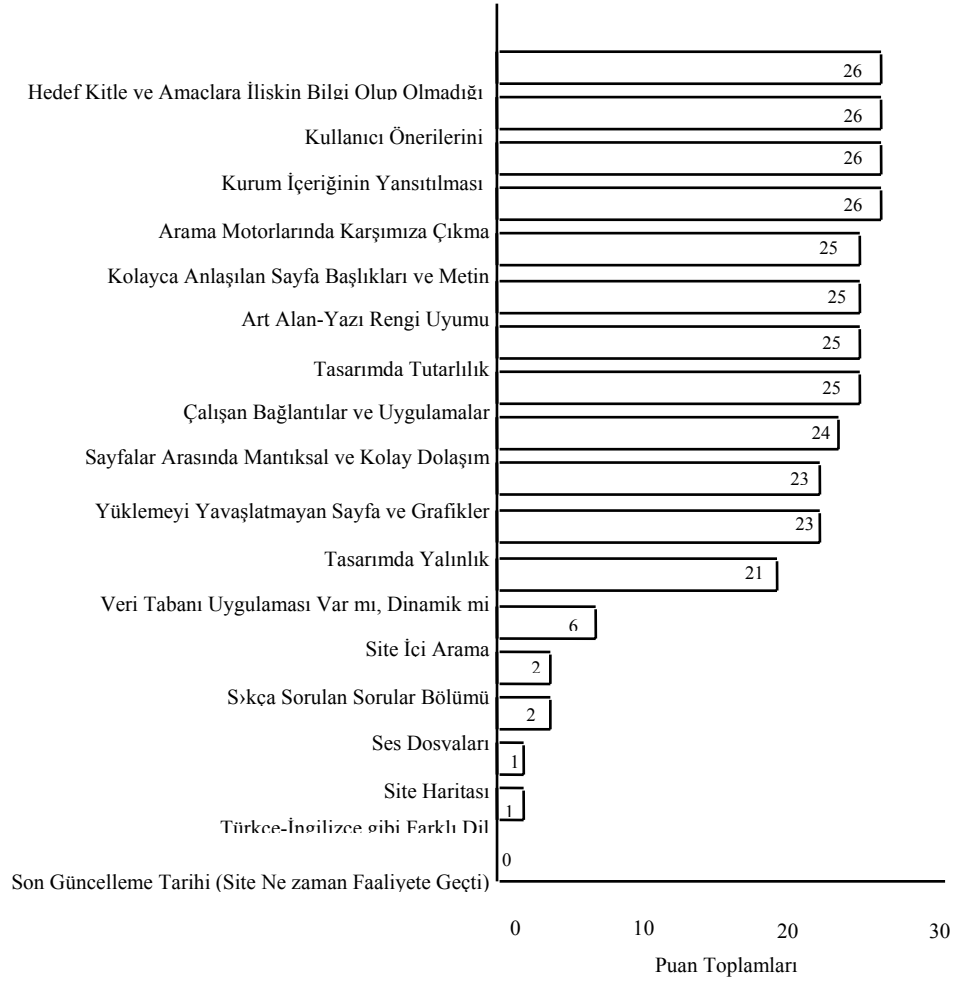
İşveren Sendikalarının web sitelerinin incelenmesi sonucu elde edilen veriler yardımıyla oluşturduğumuz Grafik 1’den de görüldüğü gibi, web siteleri genellikle tasarım ilkelerine uygun olarak geliştirilmiştir. Hedef kitle ve amaçlara ilişkin bilgilerin yer aldığı sayfalarda mantıksal ve kolay dolaşım yapılabilmektedir. Tasarımlarda yalınlık ve tutarlılık ile art alan yazı rengi uyumunun varlığı sitelerin görsel anlamda iyi olmasını sağlamaktadır. Bu olumlu özelliklerinin yanısıra site içi arama, son güncelleme tarihi gibi ölçütler açısından eksiklikler bulunmaktadır. Grafik 2’de gösterilen İşçi Sendikaları için de benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Genel tasarım özellikleri olumlu olmakla birlikte ses dosyaları, site haritası ve site içi arama konularında bazı küçük eksiklikler gözlenmiştir. Grafik 3’te yer alan Kamu Görevlileri Sendikaları web sayfaları da benzer özellikler göstermektedir.

Grafik 1, 2 ve 3 bize Temel Tasarım İlkeleri ve Kullanım Kolaylığı ile ilgili olarak incelenen sendikaların ölçütlerin büyük bölümünü yerine getirdiğini göstermektedir.

Grafik 2. İşçi Sendikaları Web Sitelerinde Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı (Max. Puan 35)

Grafik 3. Kamu Görevlileri Sendikaları Web Sitelerinde Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı (Max. Puan 29)

1.2. Faaliyetlere Yönelik Ölçütler

Sendikaların faaliyetlerine ilişkin ölçütler olarak endüstri ilişkileri sistemi içindeki faaliyetleri, mesleki faaliyetleri, sosyal faaliyetleri ve toplumsal demokratik alandaki faaliyetleri gibi ölçütler kullanılmıştır. Bu ölçütler Tablo 1’de yer almaktadır.

1.2.1. Endüstri İlişkileri Sistemi İçindeki Faaliyetleri

Ek tablo 2 incelendiğinde, işveren sendikalarının endüstri sistemi içindeki faaliyetlerinde internetten yararlanmadıkları görülmektedir.

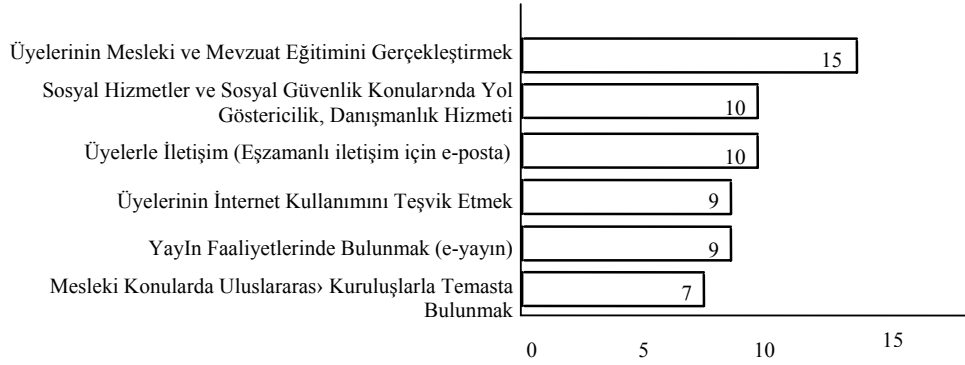
İşçi sendikalarının da bu alana yönelik faaliyetler arasında e-toplupazarlık/TİS ile ilgili bilgi çerçevesinde 6 puan aldıkları görülmektedir.

Memur sendikalarının da bu alanda interneti yoğun olarak kullanmadıkları tespit edilmiştir.

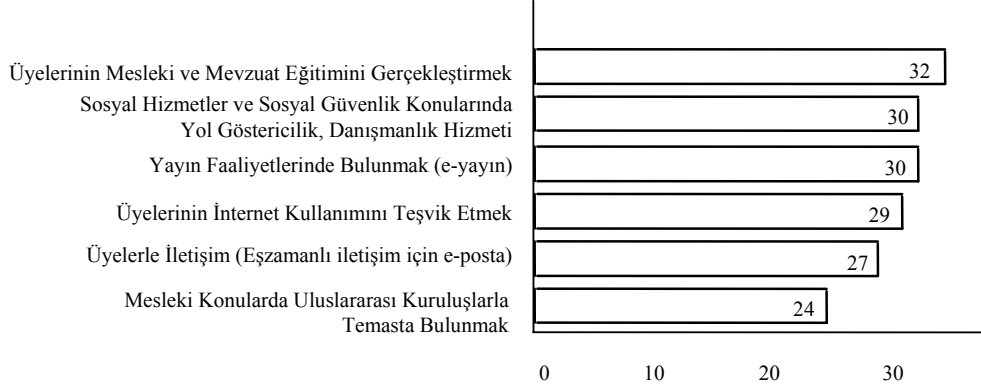
1.2.2. Mesleki Faaliyetleri

İşveren Sendikalarının internetten yararlanarak yürüttükleri mesleki faaliyetlerin başında üyelerinin mesleki ve mevzuat eğitimini gerçekleştirmek gelmektedir. Üyelerle iletişim için e-posta, internet kullanımını teşvik, yayın faaliyetleri (e-yayın) ise yapılan diğer mesleki faaliyetlerdir. Grafik 4 bize İşveren Sendikalarının internet yoluyla yürüttükleri mesleki faaliyetleri göstermektedir.

Grafik 4. İşveren Sendikalarının İnternet Yoluyla Yürüttükleri Mesleki Faaliyetleri

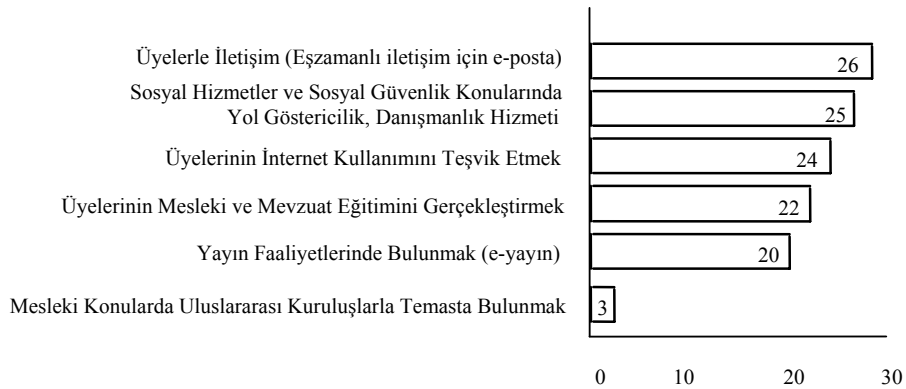

Grafik 5. İşçi Sendikalarının İnternet Yoluyla Yürüttükleri Mesleki Faaliyetleri

Grafik 5’te de İşçi Sendikalarının internet yoluyla yürüttükleri mesleki faaliyetleri gösterilmektedir. Üyelerinin mesleki ve mevzuat eğitimi gerçekleştirmek üzere web sitelerinde ilgili kanun ve yönetmeliklere, çeşitli bilgilendirici yazılara yer veren işçi sendikaları web sitelerinde yayın faaliyetleri (e-yayın) arasında ikinci sırada gelmektedir. İnternet kullanımını teşvik etmek de üst sıralarda yer almaktadır. Sendikaların pek çoğu üyelerinin web yoluyla kendilerine ulaşmasını teşvik etmekte, online anketler düzenlemekte, forum köşeleri ile belli konularda tartışma platformları oluşturmaktadırlar. Hatta bazı sendikalar üyelerine sendika adı uzantılı e-posta adresleri vermektedirler..

Grafik 6. Kamu Görevlileri Sendikalarının İnternet Yoluyla Yürüttükleri Sendikalarının Mesleki Faaliyetleri

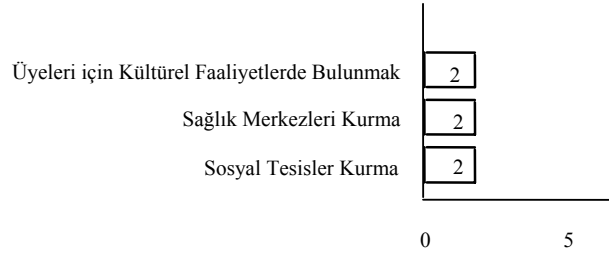

Kamu Görevlileri Sendikalarında üyelerle iletişim için e-posta kullanılması birinci sırada yer almaktadır. Buna paralel olarak da internet kullanımını teşvik etmek ikinci sırada yer almaktadır.

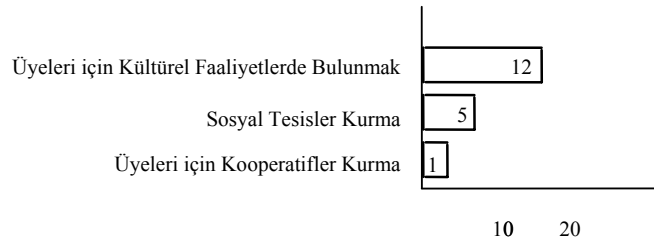
Üyerinin mesleki ve mevzuat eğitimini gerçekleştirmek ise üçüncü sırada yer almaktadır. İnternet kullanımı ve bilgisayar okuryazarlığı web sayfalarının takip edilmesinde ve bununla bağlantılı olarak da web yoluyla faaliyetlerin yürütülmesinde hizmetlerin sunulmasında son derece önemlidir. Türkiye’de internet kullanım oranları son yıllarda önemli artışlar göstermiş olsa da oldukça düşüktür. DPT tahminlerine göre 2004 yılı itibariyle kayıtlı internet kullanıcı sayısı 5 milyon düzeyindedir. Aynı internet hesabını birden fazla kullanıcının kullandığı gözönüne alınırsa bu sayı biraz daha artabilmektedir. Kullanıcı profili açısından da bakıldığında kullanım oranının en yüksek olduğu yaş grubu kadın ve erkeklerde 16-24 yaş olarak belirtilmektedir. Bilgisayar ve internet kullanım oranı öğrencilerde yüksek iken, bunu ücretli ve maaşlı çalışanlar ile işsiz/iş arayanlar izlemektedir (BÜKE, 2004, <http://turk.internet.com/haber/yazigoster.php3?yaziid=11112>)

1.2.3. Sosyal Faaliyetleri

Grafik 7. İşveren Sendikalarının İnternet Yoluyla Yürüttükleri Sosyal Faaliyetleri

Grafik 8. İşçi Sendikalarının İnternet Yoluyla Yürüttükleri Sosyal Faaliyetleri

Grafik 7 ve 8 incelendiğinde de işveren, işçi ve kamu görevlileri sendikalarında internet yoluyla yürütülen sosyal faaliyetler arasında en yüksek puanın üyeler için kültürel faaliyetlerde bulunmak olduğu görülmektedir.

2. Ölçütlere Göre İncelenen Sitelerin Sıralanması

İncelenen sendikalar üç grupta ele alınan ölçütleri yerine getirme açısından sıralamaya tabi tutulmuşlardır. Sendikalar arası karşılaştırmalar yapabilmek için ölçüt sayısı ve ağırlıklandırma puanlarına bağlı olarak alınabilecek en yüksek puanlar Tablo 2, 3 ve 4’ün ikinci satırında en yüksek puan limitleri olarak belirtilmektedir. Tüm ölçütleri tatmin edici düzeyde karşılayan sendika için alınabilecek en yüksek toplam puan 50’dir.

Tablo 2. İşveren Sendikalarının İnternet Siteleri Etkinliğine Göre Sıralanması

Sıra	Sendika	Ölçüt Gruplarına Göre Sendikalar					Toplam
		1.1	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	
		18 (18*1)	8 (4*2)	12 (6*2)	10 (5*2)	2 (1*2)	50
1	Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)	15	0	7	4	0	26
2	Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası	14	0	8	1	0	23
3	T.İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenleri Sendikası (İEİS)	15	0	7	0	0	22
4	T.İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTEŞ)	13	0	7	0	0	20
5	T.Metal Sanayicileri Sendikası (MESS)	13	0	7	0	0	20
6	T.Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayii İşverenleri Sendikası (KİPLAS)	13	0	5	1	0	19
7	T. Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası	12	0	6	0	0	18
8	T.Toprak, Seramik, Çimento ve Cam Sanayii İşverenleri Sendikası	11	0	5	0	0	16
9	Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası (KAMU-İŞ)	11	0	4	0	0	15
10	Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS)	11	0	4	0	0	15

Tablo 2'ye göre TİSK, 26 puan ile ölçütleri karşılamaya en yakın durumda çıkmıştır. 1.1 ile gösterilen Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığını ölçmeye yönelik ölçütler neredeyse bütünüyle karşılanmış durumda iken, faaliyetlere yönelik ölçütler için aynı değerlendirmeyi yapamamaktayız. Genel olarak bakıldığında tüm işveren sendikalarında 1.1 ile gösterilen ölçüt grubu yüksek puan almıştır.

Tablo 3. İşçi Sendikalarının İnternet Siteleri Etkinliğine Göre Sıralanması

Sıra	Sendika	Ölçüt Gruplarına Göre Sendikalar					Toplam
		1.1	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	
		18 (18*1)	8 (4*2)	12 (6*2)	10 (5*2)	2 (1*2)	50
1	DİSK Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu	15	0	6	1	1	23
2	HAK-İŞ Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu	14	0	8	0	1	23
3	Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (Hava-İş)	14	1	6	1	0	22
4	Birleşik Metal İşçileri Sendikası (Birleşik Metal-İş)	13	0	7	1	1	22
5	Tüm Belediye ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası (Hizmet-İş)	15	0	6	0	1	22
6	Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Türkiye Belediye-İş)	14	0	6	1	1	22
7	TÜRK-İS Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu	13	0	5	2	1	21
8	Türkiye Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası (Oleyis)	13	0	6	0	2	21
9	Türkiye Petrol, Kimya, Lastik İşçileri Sendikası (Petrol-İş)	12	0	7	1	0	20
10	Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası (Tes-İş)	13	0	6	1	0	20

11	Türkiye Harb Sanayi ve Yardımcı İşkolları İşçileri Sendikası (Türk Harb-İş)	14	0	6	0	0	20
12	Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası (Sosyal-İş)	13	1	5	0	1	20
13	Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev Maden-Sen)	11	0	7	0	2	20
14	Türkiye Metal, Çelik, Mühimmat, Makine, Metalden Mamul Eşya, Oto Montaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası (Türk-Metal)	11	0	7	1	0	19
15	Türkiye Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası (Tekgıda-İş)	12	1	5	1	0	19
16	Türkiye Denizciler Sendikası (T. Deniz İş)	12	0	6	1	0	19
17	Türkiye Otel, Lokanta ve Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası (Toleyis)	13	0	5	1	0	19
18	Tüm Dokuma, İplik, Triko ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (Öziplik-İş)	13	0	6	0	0	19
19	Demir, Çelik, Metal Mamulleri İşçileri Sendikası (Çelik-İş)	12	0	7	0	0	19
20	Türkiye Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Sanayi İşçileri Sendikası (Kristal-İş)	11	0	6	1	0	18
21	Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası (Sine-Sen)	12	0	6	0	1	19
22	Türkiye Genel Hizmet İşçileri Sendikası (Genel-İş)	10	1	5	0	2	18
23	Türkiye Selüloz, Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası (Selüloz-İş)	10	1	5	1	0	17
24	Türkiye Orman İşçileri Sendikası (Orman-İş)	9	0	6	1	0	16
25	Türkiye Tekstil, Örme ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (Teksif)	12	0	4	0	0	16

26	Türkiye Genel Maden İşçileri Sendikası (Genel Maden-İş)	11	0	4	0	0	15
27	Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası (Tezkoop-İş)	10	0	5	0	0	15
28	Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası (Demiryol-İş)	11	0	3	1	0	15
29	Türkiye Posta, Telgraf, Telefon, Radyo, Televizyon İşçileri ve Hizmetleri Sendikası (Türkiye Haber-İş)	9	0	3	1	0	13
30	Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS)	9	0	3	0	0	12
31	Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Bass)	9	0	3	0	0	12
32	Türkiye Yol, Yapı, İnşaat işçileri Sendikası (Türkiye Yol-İş)	10	0	1	0	0	11
33	Türkiye Orman İşçileri Sendikası (Orman-İş)	7	0	2	0	0	9

DİSK ve HAK-İŞ İşçi Sendikaları arasında değerlendirme ölçütlerini karşılama bakımından ilk sırada yer almaktadır. İşçi Sendikalarında da 1.1 ile gösterilen ölçüt grubu en çok karşılanan kısım olarak karşımıza çıkmaktadır. Faaliyetlere yönelik ölçütlerin karşılanma oranı ise bu kadar yüksek olmamıştır.

Tablo 4. Kamu Görevlileri Sendikalarının İnternet Siteleri Etkinliğine Göre Sıralanması

Sıra	Sendika	Ölçüt Gruplarına Göre Sendikalar					Toplam
		1.1	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	
		18 (18*1)	8 (4*2)	12 (6*2)	10 (5*2)	2 (1*2)	50
1	KESK Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu	13	0	7	0	1	21
2	Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES)	13	1	6	0	1	21
3	Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmetleri Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Sağlık-Sen)	14	0	6	0	1	21
4	Büro Emekçileri Sendikası (BES)	12	0	7	0	1	20

5	Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (Tüm Bel-Sen)	13	1	5	0	1	20
6	KAMU-SEN Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu	13	0	6	0	1	20
7	Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Eğitim-Sen)	13	0	6	0	1	20
8	Türkiye Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Büro-Sen)	12	0	6	1	1	20
9	Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen)	12	0	6	0	1	19
10	Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Diyanet Vakıf-Sen)	12	0	6	0	1	19
11	Türkiye Ulaştırma Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Ulaşım-Sen)	13	0	5	0	1	19
12	MEMUR-SEN Memur Sendikaları Konfederasyonu	12	1	4	1	1	19
13	Türkiye Haberleşme, Kağıt ve Basın Yayın Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Haber-Sen)	13	0	4	0	1	18
14	Belediye ve Mahalli İdare Çalışanları Birliği Sendikası (Bem-Bir-Sen)	13	0	4	0	1	18
15	Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim Bir-Sen)	12	0	5	0	1	18
16	Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Birliği Sendikası (Diyanet-Sen)	12	0	5	0	1	18
17	Tarım ve Orman Çalışanları Birliği Sendikası (Toç-Bir-Sen)	12	0	5	0	1	18
18	Türkiye Tarım Orman ve Gıda Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Tarım Orman-Sen)	12	0	4	0	1	17

19	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (Sağlık-Sen)	12	0	3	1	0	16
20	Türkiye İmar ve İnşaat Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk İmar-Sen)	12	0	3	0	1	16
21	Büro Memurları Çalışanları Sendikası (Büro-Memur-Sen)	12	0	3	0	1	16
22	BASK Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu	11	0	4	0	1	16
23	Enerji Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri Sendikası (ESM)	11	0	3	0	1	15
24	Birleşik Taşımacılık Sendikası (BTS)	11	0	4	0	0	15
25	İletişim ve Haberleşme Çalışanları Sendikası (Birlik-Haber-Sen)	9	0	1	0	0	10
26	Bağımsız Eğitimciler Sendikası	7	0	2	0	1	10

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, kamu görevlileri sendikaları arasında ölçütleri en iyi karşılayan sendika olmuştur. Bunu; Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmetleri Kamu Görevlileri Sendikası ve Büro Emekçileri Sendikası izlemektedir.

SONUÇ

Bilgilendirme ve iletişim alanında 20. yy'nın sonlarında ortaya çıkan başdöndürücü gelişmeler, sadece bu alanlarda çalışanları değil tüm insanlığı etkilemiştir. Gerçekten iletişim alanında yaşanan bu gelişmelerden geri kalmak, sadece sendikalar için değil tüm örgütler için önemli bir handikap olacaktır.

İnternet her alanda olduğu gibi, işletmelerin ve sendikaların da ihtiyaç duyduğu birçok bilgiyi dağınık bir şekilde olsa da kapsamaktadır. Üstelik internet üzerinde birçok bilgi en azından şimdilik ücretsizdir. Diğer taraftan bir modem, bir telefon hattı ve bir bilgisayar olan herkes, internete girip aradığı bilgilere kolayca ulaşmaktadır.

Son yıllarda teknolojiye yaşanan hızlı gelişme süreci ile birlikte ortaya çıkan internet siteleri aracılığıyla üyelerle olan iletişim ve etkileşim

güçlendirilmeye çalışılmıştır. Ancak bunun yeterli düzeye ulaştığını söylemek güçtür.

Sendikal hareket açısından önemli olduğu belirtilen internetin Türkiye’de sendikalarca kullanımının nasıl olduğunu incelemeye çalışan bu araştırma sonucunda, internetin özellikle faaliyetlere yönelik olarak yeterince etkin kullanılmadığı görülmektedir. O halde sendikalara bu alanda önemli görevler düşmektedir. Elbette burada sendikaların web yoluyla bu faaliyetleri yerine getirmeye çalışması kadar, kullanıcıların sahip olmaları beklenen özellikler de son derece önemli olmaktadır. BİT’ne sahip olanlar ile olmayanlar arası farklılıktan kaynaklanan sayısal uçurum kavramı önemli bir kısıtlayıcıdır. Bilgisayar sahipliği, bilgisayar kullanımı, internet erişimi gibi konularda sağlanacak ilerlemeler internet sendikacılığı ve sendikaların mevcut durumları/yapılanmaları içinde interneti bir araç olarak kullanabilmelerinin yolunu açacaktır. Sanal grev, kamuoyu oluşturma, e-toplupazarlık gibi konular sağlam bir BİT altyapısı ile ilgili teknolojileri etkili kullanabilen bireylere gereksinim duymaktadır. Bu noktada sendikalar da internet yoluyla yürüttükleri faaliyetleri arttırmak ve çeşitli sendikaların yaptığı bilgisayar edindirme, web alanı ve e-posta adresi verme gibi kampanyaları gerçekleştirmek yoluyla bu gelişime katkıda bulunabileceklerdir. Bilgi toplumunun talep ettiği yetenek ve beceride insangücü yetiştirilmeli ve bunun için eğitimde bilgi teknolojisinin kullanımına ağırlık verilmelidir. Yeni teknolojilere yönelik yatırımlar arttırılmalı, firmaların bilimsel ve teknolojik gelişmelerden yararlanmaları sağlanmalı, araştırma ve geliştirme faaliyetleri teşvik edilmelidir.

21. yy’ın bir iletişim çağı olması nedeniyle, sendikalar oluşturabilecekleri bilgi ağları ile üyelerine bağlanabilir, üyeleri için gerekli bir veri tabanı oluşturabilir, kendi personelini veya üyelerinin personelini bu konuda geliştirebilir, oluşturacağı web siteleri ile yargı kararlarının, endüstri ilişkilerine ilişkin örnek olayların ve toplu iş sözleşmesi örneklerinin üyelerine ulaşmasını sağlayabilir.

Çalışmanın yöntemi ile ilgili olarak ise, geliştirilen ölçütler ne kadar objektif ise de bu ölçütlerin sendikalarca ne derecede karşılandığına karar vermenin kısmen kişiye bağlı olduğu söylenebilir. Yani aynı ölçüt setini kullanarak sendikaları inceleyen diğer kişiler kısmen farklı sonuçlara ulaşabilirler. Bunun nedeni web sayfalarında tasarım ve içerilen bilgiler bakımından büyük farklılıklar olmasından ileri gelmektedir. Bu konuda araştırmaların artması standartlar geliştirilmesi süresini hızlandıracaktır. Sendikaların internet teknolojisini kullanma biçiminin nasıl olduğundan yola çıkan bu çalışmanın, sendikaların iletişim teknolojisinden nasıl yararlanmaları ya da teknolojiyi kullanma biçimi ile ilgili olarak nispeten zayıf kaldığı belirtilen akademik literatüre katkı sağlaması umulmaktadır.

Ek Tablo 1. İncelenen Sendikaların Listesi⁵

Konfederasyon ve Web Adresi	Açıklama	
	Bağlı Sendikalar	Web Adresi
TİSK Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu http://www.tisk.org.tr	T. Ağaç Sanayii İşverenleri Sendikası (TASİS)	
	T. Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS)	
	T. Armatörleri İşverenleri Sendikası	
	T. Cam, Çimento ve Toprak Sanayii İşverenleri Sendikası	
	Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası	http://www.cmis.org.tr
	T. Deri Sanayii İşverenleri Sendikası	
	T. Gıda Sanayii İşverenleri Sendikası	
	T. İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenleri Sendikası (İEİS)	http://www.ieis.org
	T. İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTEŞ)	http://intes.org.tr
	Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası (KAMU-İŞ)	http://www.kamu-is.org.tr
	T. Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayii İşverenleri Sendikası (KİPLAS)	http://www.kiplas.org
	T. Metal Sanayicileri Sendikası (MESS)	http://www.mess.org.tr
	Mahalli İdareler Kamu İşveren Sendikası (MİKSEN)	
	Petrol Ürünleri İşverenler Sendikası (PÜİS)	

5 Türkiye'deki sendikaların listesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, <http://www.calisma.gov.tr> adresinden alınmıştır.

	T. Selüloz, Kağıt ve Kağıt Mamulleri Sanayii İşverenleri Sendikası	
	T.Şeker Sanayii İşverenleri Sendikası	
	T. Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası	http://www.tekstilisveren.org.tr
	T.Toprak, Seramik, Çimento ve Cam Sanayii İşverenleri Sendikası	http://www.toprakisveren.org.tr
	Turizm Endüstrisi İşverenleri Sendikası	
	Tüm Özel Eğitim Kurumları İşverenleri Sendikası (TEKİS)	e-posta adresi var web sayfası yok tekis@tekis.org
	Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS)	http://www.seis.org.tr
TÜRK-İŞ Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu http://www.turkis.org.tr	Türkiye Orman, Toprak, Su, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (Tarım-İş)	
	Türkiye Orman İşçileri Sendikası (Orman-İş)	http://www.ormanis.org.tr
	Türkiye Maden İşçileri Sendikası (Türkiye Maden-İş)	
	Türkiye Genel Maden İşçileri Sendikası (Genel Maden-İş)	http://www.genelmadenis.org.tr
	Türkiye Petrol, Kimya, Lastik İşçileri Sendikası (Petrol-İş)	http://www.petrol-is.org.tr
	Türkiye Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası (Tekgıda-İş)	http://www.tekgida.org.tr
	Türkiye Şeker Sanayi İşçileri Sendikası (Şeker-İş)	
	Türkiye Tekstil, Örne ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (Teksif)	http://www.teksif.org.tr
	Türkiye Kundura Sanayi Deriden Yapılan Eşya Debeat İşçileri Sendikası (Deri-İş)	
	Türkiye Ağaç İşçileri Sendikası (Ağaç-İş)	

Türkiye Selüloz, Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası (Selüloz-İş)	http://www.selulozis.org.tr
Türkiye Basın, Yayın, Grafiker ve Ambalaj Sanayi İşçileri Sendikası (Basın-İş)	
Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Basisen)	http://www.basisen.org.tr
Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Bass)	http://www.bass-sen.org.tr
Türkiye Çimento, Seramik, Toprak, Cam Sanayi İşçileri Sendikası (Türkiye Çimse-İş)	
Türkiye Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Sanayi İşçileri Sendikası (Kristal-İş)	http://www.kristalis.org.tr
Türkiye Metal, Çelik, Mühimmat, Makine, Metalden Mamul Eşya, Oto Montaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası (Türk-Metal)	http://www.turkmetal.org.tr
Türkiye Liman, Dok, Gemi Sanayi İşçileri Sendikası (Dokgemi-İş)	
Türkiye Yol, Yapı, İnşaat işçileri Sendikası (Türkiye Yol-İş)	http://www.yol-is.org.tr
Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası (Tes-İş)	http://www.tesis.org.tr
Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası (Tezkoop-İş)	http://www.tezkoopis.org.tr
Türkiye Kooperatif ve Büro İşçileri Sendikası (Türk Koop-İş)	
Türkiye Motorlu Taşıtlı İşçileri Sendikası (Tümtis)	
Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası (Demiryol-İş)	http://www.demiryolis.com
Türkiye Denizciler Sendikası (T. Deniz İş)	http://www.turkiyedenizcilersendikasi.org
Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (Hava-İş)	http://www.havais.org.tr

	Türkiye Liman, Kara, Tahmil ve Tahliye İşçileri Sendikası (Liman-İş)	
	Türkiye Posta, Telgraf, Telefon, Radyo, Televizyon İşçileri ve Hizmetleri Sendikası (Türkiye Haber-İş)	http://thaberis.go.to
	Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası (Sağlık-İş)	
	Türkiye Otel, Lokanta ve Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası (Toleyis)	http://www.toleyis.org.tr
	Türkiye Harb Sanayi ve Yardımcı İşkolları İşçileri Sendikası (Türk Harb-İş)	http://www.harb-is.org.tr
	Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS)	http://www.tgs.org.tr
	Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Türkiye Belediye-İş)	http://www.belediyeis.org.tr
DİSK Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu http://www.disk.org.tr	Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası (Asis)	
	Türkiye Devrimci Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Bank-Sen)	
	Türkiye Basın İşçileri Sendikası (Basın-İş)	
	Birleşik Metal İşçileri Sendikası (Birleşik Metal-İş)	http://www.birlesikmetal.org
	Cam Keramik İşçileri Sendikası (Cam Keramik-İş)	
	Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev Maden-Sen)	http://www.devmadensen.org
	Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası (Dev Sağlık-İş)	
	Devrimci Yapı İşçileri Sendikası (Devrimci Yapı-İş)	

	Türkiye Genel Hizmet İşçileri Sendikası (Genel-İş)	http://www.genel-is.org.tr
	Türkiye Petrol, Kimya ve Lastik Sanayii İşçileri Sendikası (Lastik-İş)	http://www.lastik-is.org.tr
	Liman, Tersane Gemi Yapım-Onarım İşçileri Sendikası (Limter-İş)	
	Medya Radyo, Televizyon, Gazete İşçileri Sendikası (Medya-Sen)	
	Nakliye İşçileri Sendikası (Nakliyat-İş)	
	Türkiye Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası (Oleyis)	http://www.oleyis.org.tr
	Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası (Sine-Sen)	http://www.sinesen.org
	Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzeli Sanatlar İşçileri Sendikası (Sosyal-İş)	http://www.sosyal-is.org.tr
	Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası (T. Gıda-İş)	
	Tekstil İşçileri Sendikası (Tekstil)	http://www.disktektstil.org.tr
	Türkiye Tüm Kağıt Selüloz Sanayii İşçileri Sendikası (Tümka-İş)	
	Posta, Telefon, Telgraf, Radyo, Televizyon İşçileri ve Hizmetlileri Sendikası (Yeni Haber-İş)	
HAK-İŞ Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu http://www.hakis.org.tr	Tüm Dokuma, İplik, Triko ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası (Öziplik-İş)	http://www.oziplikis.org.tr
	Demir, Çelik, Metal Mamulleri İşçileri Sendikası (Çelik-İş)	http://www.celik-is.org.tr
	Tüm Belediye ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası (Hizmet-İş)	http://www.hizmet-is.org.tr

	Öz Tütün Müskirat ve Gıda Sanayi Yardımcı İşçileri Sendikası (Özıda-İş)	e-posta adresi var
	Türkiye Öz Tarım, Toprak, Su ve Orman Sanayi İşçileri Sendikası (Öztarım-İş)	
	Ağaç, Mantar, Sunta ve Mobilya Sanayi İşçileri Sendikası (Özağaç-İş)	
MİSK Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu Kapatılmasına ilişkin yargılama devam etmektedir.	Baraj, Enerji, Su ve Doğalgaz İşçileri Sendikası (Yeni Bes-İş)	
	Genel Hizmet İşçileri Sendikası (Tek Genel-Sen)	
KESK Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu http://www.kesk.org.tr	Büro Emekçileri Sendikası (BES)	http://www.bes.org.tr
	Birleşik Taşımacılık Sendikası (BTS)	http://www.bts.org.tr
	Diyanet ve Vakıf Emekçileri Sendikası (DİVES)	
	Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen)	http://www.egitimsen.org.tr
	Enerji Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri Sendikası (ESM)	http://www.esm.org.tr
	Haber-Sen	http://www.habersen.org
	Kültür ve Sanat Emekçileri Sendikası (Kültür Sanat-Sen)	
	Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES)	http://www.ses.org.tr
	Tarım, Ormancılık ve Hayvancılık İş Kolu Emekçileri Sendikası (Tarım Orkam-Sen)	e-posta tarimorkam@ttnet.net.tr
	Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (Tüm Bel-Sen)	http://www.tumbelsen.org
	Yol Yapı Altyapı Bayındırlık ve Tapu Kadastro Kamu Emekçileri Sendikası (Yapı Yol-Sen)	http://www.eysen.org.tr

KAMU-SEN Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu http://www.kamusen.org.tr	Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Eğitim-Sen)	http://www.turkegitimsen.org.tr
	Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmetleri Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Sağlık-Sen)	http://www.turksagliksen.org.tr
	Türkiye Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Büro-Sen)	http://www.turkburosen.org.tr
	Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Diyanet Vakıf-Sen)	http://www.turkdiyanetvakifsen.org.tr
	Türkiye Haberleşme, Kağıt ve Basın Yayın Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Haber-Sen)	http://www.turkhabersen.org.tr
	Türkiye Tarım Orman ve Gıda Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Tarım Orman-Sen)	http://www.tos.org.tr
	Türkiye İmar ve İnşaat Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk İmar-Sen)	http://www.turkimarsen.org
	Türkiye Ulaştırma Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Ulaşım-Sen)	http://www.turkulasimsen.org
	Türkiye Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Enerji-Sen)	http://www.turkenerjisen.com
	Türkiye Yerel Yönetim Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Yerel Hizmet-Sen)	
	Türkiye Kültür ve Sanat Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Türk Kültür Sanat-Sen)	
	MEMUR-SEN Memur Sendikaları Konfederasyonu http://www.memursen.org.tr	Belediye ve Mahalli İdare Çalışanları Birliği Sendikası (Bem-Bir-Sen)
Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim Bir-Sen)		http://www.egitimbirsen.org.tr

	Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Birliği Sendikası (Diyanet-Sen)	http://www.diyamet-sen.org.tr
	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (Sağlık-Sen)	http://www.saglik-sen.org.tr
	Büro Memurları Çalışanları Sendikası (Büro-Memur-Sen)	http://www.buromemursen.org.tr
	İletişim ve Haberleşme Çalışanları Sendikası (Birlik-Haber-Sen)	http://www.birlikhaber-sen.com
	Bayındır Memur Çalışanları Sendikası (Bayındır-Memur-Sen)	
	Tarım ve Orman Çalışanları Birliği Sendikası (Toç-Bir-Sen)	http://www.toçbirsen.org.tr
	Enerji, Maden, Metal, Kimya, Petrol, Yol, Yapı Çalışanları Sendikası (Enerji-Bir-Sen)	e-posta enerjibirsen@ttnet.net.tr
	Ulaştırma Çalışanları Birliği Sendikası (Ulaştırma Memur-Sen)	e-posta ulastirmamemursen@hotmail.com
	Kültür Memur-Sen	e-posta kulturmemursen@yahoo.com
BASK Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu http://www.bask.org.tr	Bağımsız Büro Çalışanları Sendikası (Bağımsız BÇS)	http://www.bask.org.tr
	Bağımsız Sağlık ve Sosyal Hizmetler Kamu Görevlileri Sendikası (Bağımsız Sağlık-Sen)	
	Bağımsız Haberleşme Basın-Yayın Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Bağımsız Haber-Sen)	
	Bağımsız Yapı ve İmar Çalışanları Sendikası (Bağımsız Yapı İmar-Sen)	
	Bağımsız Ulaşım Hizmetleri Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Bağımsız Ulaşım-Sen) (BUS)	
	Bağımsız Enerji Sanayi Madencilik Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası (Bağımsız Enerji-Sen)	

	Bağımsız Eğitimciler Sendikası	<a href="http://www.bagimsizegitimse
n.tr.tc">http://www.bagimsizegitimse n.tr.tc
	Bağımsız Tarım Orman ve Çevre Sendikası (Batoç-Sen)	
<u>HÜRRİYETÇİ KAMU-SEN</u> Hürriyetçi Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu	Hürriyetçi Basın, Yayın ve İletişim Hizmetleri Sendikası (Hür Haber-Sen)	
	Hürriyetçi Öğretim Bilimleri Hizmetleri Sendikası (Hür Eğitim-Sen)	
	Hürriyetçi Belediye Hizmetleri Sendikası (Hür Belediye-Sen)	
	Hürriyetçi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sendikası (Hür Sağlık-Sen)	
	Hürriyetçi Büro Hizmetleri Sendikası (Hür Büro-Sen)	
	Hürriyetçi Ulaşım Hizmetleri Sendikası (Hür Ulaşım-Sen)	
	Hürriyetçi Tarım ve Ormancılık Hizmetleri Sendikası (Hür Tarım Orman-Sen)	
<u>ANADOLU KAMU-SEN</u> Anadolu Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu	Anadolu Haber Basın-Yayın ve İletişim Hizmetleri Sendikası (Ana Haber-Sen)	
	Anadolu Büro Hizmetleri Sendikası (Anadolu Büro-Sen)	
	Anadolu Sağlık Hizmetleri Sendikası (Anadolu Sağlık-Sen)	
	Anadolu Eğitim Sendikası (Anadolu Eğitim-Sen)	
	Anadolu Ulaştırma Hizmetleri Sendikası (Anadolu Ulaşım-Sen)	
Bağımsız İşçi Sendikaları		
Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Banksis)		
Seyyar Tahmil ve Tahliye İşçileri Sendikası (Deniz-İş)		

Ticaret, Büro,Eğitim ve Güzel Sanatlar Sendikası (Ar-İş)	
Türkiye Metal Sanayi İşçileri Sendikası (Metsan-İş)	
İlaç, Kimya, Petrol ve Lastik Sanayi İşçileri Sendikası (İlkim-İş)	
Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (Banksisen)	
Makine ve Kalıp Yapımı İşçileri Sendikası (Kalıp-İş)	
Türkiye Emekçi İnşaat Ünitesi, Yol, Baraj, Genel Yapı Montaj Sanayi İşçileri Sendikası (Evrin-İş)	
Bilgi İşlem İşçileri Sendikası (Bil-İş)	
Çelik Yapı İşçileri Sendikası (Çesen)	
Dokuma, Giyecek, Konfeksiyon, İplik, Ütü, Boya Sanayi İşçileri Sendikası (Giyim-İş)	
Türkiye Yapım, Ağaç, Prefabrik Sanayi İşçileri Sendikası (Yapsan-İş)	
Türkiye İnşaat Sanayi İşçileri Sendikası (İnsan-İş)	
Orman, Toprak, Su, Tarım ve Tarım Sanayi İşçileri Sendikası (Emektarım-İş)	
Hava Ulaştırma İşçileri Sendikası	
İnşaatçılık Sanayi İşçileri Sendikası (Yapı-İş)	
Dokuma ve Örme İşçileri Sendikası (Dokuör-İş)	
Trikotaj, Örme, Boyama ve İplik Sanayi İşçileri Sendikası (Töbgis)	
Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS)	
Müzik ve Sahne Sanatçıları Sendikası (Müzik-Sen)	
Enerji Sanayi İşçileri Sendikası (Esnan-İş)	
Turizm, Konaklama ve Eğlence Sanayi İşçileri Sendikası (Turkon-İş)	
Tüm Sağlık Hizmetleri İşçileri Sendikası (Sıhhat-İş)	
Tüm Belediye Kapıcılar ve Genel Hizmetliler İşçileri Sendikası (Kapı-Sen)	
Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası (Yeni Büro-Sen)	
Tüm Belediye Konut İşçileri Sendikası (Konut-İş)	
İnşaat Usta İşçileri Sendikası (İnus-İş)	

Demir, Çelik, Metal ve Oto Sanayi İşçileri Sendikası (Tekmetal-İş)	
Ulusal Hava Taşıma İşçileri Sendikası (Uluemek-İş)	
Gıda Sanayi İşçileri Sendikası	
Türkiye Fındık, Çikolata, Gıda Sanayi İşçileri Sendikası (Fındık-İşsen)	
Tüm Belediye ve Konut İşçileri Sendikası (Yeniemek-İş)	
Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası (Batis)	
Dokuma, Örne, Boyama, Trikotaj ve Giysi İşçileri Sendikası (Dokuma-İş)	
Türkiye Ticaret, Eğitim, Büro, Güzel Sanatlar, Market, Kooperatif İşçileri Sendikası (Tümmarket-İş)	
Bağımsız İşveren Sendikaları	
Türkiye Emek Sanayii İşverenleri Sendikası	
Akdeniz Bölgesi Emek Sanayii İşverenleri Sendikası	
Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol-Gaz Şirketleri İşverenleri Sendikası (Tabgis)	
İstanbul Emek Sanayi İşverenleri Sendikası	
Türkiye İnşaat Müteahhitleri İşverenleri Sendikası (Tim-Se)	
Türkiye Resmi Sektör Müteahhitleri İşverenleri Sendikası (Türk-İnşa)	
Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası (Teksan-Sen)	
Tüm Emek Sanayi İşverenleri Sendikası	
Kara Nakliyecileri Nakliye Komisyoncuları Nakliye Müteahhitleri İşverenleri Sendikası (Nak-İş)	
Özel Sağlık Kurumları İşverenleri Sendikası (Töskis)	
Türkiye Tütün İşverenleri Sendikası	
Anadolu Metal Sanayi İşverenleri Sendikası (Ansen)	
İç Anadolu Fırın İşverenleri Sendikası	
Genel Ekmek Sanayi İşverenleri Sendikası	
Ankara, İstanbul, ve Anadolu Gazete Sahipleri Sendikası	
Fırın İşverenleri Sendikası (Fisen)	
Türkiye Gazete Sahipleri Sendikası (TGSS)	
Uşak Tekstil İşverenleri Sendikası	
İnşaat Müteahhitleri İşverenleri Sendikası	

Turgutlu Toprak Sanayii İşverenleri Sendikası (Ege-Top-Sen)	
Konya Ekmek Sanayi İşverenleri Sendikası	
Turistik Eğlence Yerleri İşverenler Sendikası (Teyis)	
Metal Sanayicileri İşverenleri Sendikası (Mesis)	
Nakliye Ambarları Depolama Benzeri İşyerleri İşverenleri Sendikası (Ambar-İş)	
Tüm İnşaat Müteahhitleri İşverenleri Sendikası (Timis)	
Kara Taşımacılığı Nakliyat Ambarları İşverenleri Sendikası	
Belediye İşverenleri Sendikası (BİS)	
Ege Bölgesi Ekmek Sanayi İşverenleri Sendikası	
Mahalli İdareler İşverenler Sendikası (MİS)	
Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları	
Tüm Eğitimciler ve Eğitim Müfettişleri Sendikası (Tem-Sen)	
Birleşik Sağlık ve Sosyal Hizmet İşkolu Kamu Çalışanları Sendikası (Birleşik Sağlık-İş)	
Ulusal Yerel Yönetim Görevlileri Sendikası (YÖNES)	
Ulusal Tarım Orman Sendikası (UTOS)	
Tarım- Orman-Gıda Kamu Çalışanları Sendikası (Tok-Gıda-Sen)	
Demokrat Eğitimciler Sendikası (DES)	

Ek Tablo 2. Sendikaların Toplam Puanları

Temel Tasarım İlkelerine Uygunluk ve Kullanım Kolaylığı	TİSK	TÜRK-İŞ	DİSK	HAK-İŞ	KESK	BASK	MEMUR-SEN	KAMU-SEN
Hedef Kitle ve Amaçlara İlişkin Bilgi Olup Olmadığı	10	21	7	5	7	2	8	9
Kolayca Anlaşılan Sayfa Başlıkları ve Metin	10	21	7	5	7	1	8	1
Site Haritası	4	3	2	0	0	0	0	0
Yüklemeyi Yavaşlatmayan Sayfa ve Grafikler	9	20	7	4	7	2	6	9
Sayfalar arasında Mantıksal ve Kolay Dolaşım	10	18	7	5	7	1	8	8
Art Alan-Yazı Rengi Uyumu	10	16	6	5	7	2	7	9
Sıkça Sorulan Sorular Bölümü	0	1	1	0	0	0	0	2
Son Güncelleme Tarihi (Site Ne zaman Faaliyete Geçti)	0	0	2	3	1	1	0	0
Site İçi Arama	3	4	1	1	2	0	0	3
Tasarımda Tutarlılık	10	21	7	4	7	1	8	9
Tasarımda Yalınlık	10	16	7	4	6	1	8	9
Çalışan Bağlantılar ve Uygulamalar	10	17	7	5	7	1	8	9
Kullanıcı Önerilerini Dikkate Alma	8	20	7	4	7	2	8	9
Kurum İçeriğinin Yansıtılması	10	20	7	4	7	2	8	9
Türkçe-İngilizce gibi Farklı Dil Seçenekleri	5	20	2	3	1	0	0	0
Ses Dosyaları	0	6	0	0	0	0	0	2
Arama Motorlarında Karşımıza Çıkma	10	5	7	5	7	2	8	9

Veri Tabanı Uygulaması Var mı, Dinamik mi	8	9	3	4	5	0	7	9
Faaliyetlere Yönelik Olarak Yapılanlar								
Endüstri İlişkileri Sistemi İçindeki Faaliyetleri								
e-toplupazarlık/TİS ile ilgili bilgi	0	4	2	0	2	0	1	0
Toplu İş Uyuşmazlıklarında Yetkili Mercilere Başvurmak	0	0	0	0	0	0	0	0
Grev/Lokavt Kararı Almak ve Uygulamak (Sanal Grev/Lokavt)	0	0	0	0	0	0	0	0
Üyelerini Çalışma İlişkilerinden Doğan İhtilaflarda Yargı Mercileri Önünde Temsil Etme, Davalarda Taraf Olma (Şikayetleri Belirleme)	0	0	0	0	0	0	0	0
Mesleki Alandaki Faaliyetleri								
Üyelerinin Mesleki ve Mevzuat Eğitimini Gerçekleştirmek	15	21	7	4	7	1	6	9
Üyelerinin İnternet Kullanımını Teşvik Etmek	9	16	7	6	5	0	8	11
Sosyal Hizmetler ve Sosyal Güvenlik Konularında Yol Göstericilik, Danışmanlık Hizmeti	10	19	7	4	7	2	7	9
Yayın Faaliyetlerinde Bulunmak (e-yayın)	9	16	8	6	9	1	2	8
Mesleki Konularda Uluslararası Kuruluşlarla Temasta Bulunmak	7	14	6	4	3	0	0	0

Üyelerle İletişim (Eşzamanlı iletişim için e-posta)	10	16	7	4	7	2	8	9
Sosyal Faaliyetleri								
Üyeleri için Kültürel Faaliyetlerde Bulunmak	2	10	2	0	0	0	2	1
Sağlık Merkezleri Kurma	2	0	0	0	0	0	0	0
Sosyal Tesisler Kurma	2	5	0	0	0	0	0	0
Mesleki Yardımlaşma Sandıkları Kurma	0	0	0	0	0	0	0	0
Üyeleri İçin Kooperatifler Kurma	0	1	0	0	0	0	0	0
Toplumsal Demokratik Alandaki Faaliyetler								
Potansiyel Seçmeni Bilgilendirme	0	1	10	2	6	2	6	9

Kaynakça

- AYDIN, U. (2000), "2000'li yıllarda İşveren Sendikacılığında Değişim," *KAMU-İŞ* (Cilt: VI, Sayı: 1) (Ankara): 59-80.
- BÜKE, M. (2004), "DİE'ye Göre İnternet Kullanımı %13.2," <http://turk.internet.com/haber/yazigoster.php3?yaziid=11112>, 17.11.2004.
- DIAMOND, Wayne J./Freeman, Richard B. (2001), "Will Unionism Prosper in Cyber-Space? The Promise of the Internet for Employee Organization," <http://www.nber.org/papers/w8483>. 2.2.2005.
- GATTIKER, Urs E./PAULSON, D. (1999), "Unions and New Office Technology," *Relation Industrielles* (Cilt: 54, Sayı: 2): 245-276.
- GÜNDOĞAN, N. (2002), "İnternet ve Sendikalar," *Amme İdaresi Dergisi* (Cilt: 35, Sayı: 4): 121-135
- KOCABAŞ, F. (2001), "İşveren Sendikaları ve Küreselleşmenin İşveren Sendikaları Üzerindeki Etkileri," *Yayımlanmamış Doktora Tezi* (Eskişehir).
- KORKUSUZ, R. (2003), *Dünya'da İşçi Sendikalarının Faaliyetleri* (İzmir).
- ŞENKAL, A. (2003), "İletişim Teknolojisi ve Sendikalar (Sanal Sendika yada İnternet Sendikacılığı)," *Çimento İşveren Dergisi* (Cilt: 17, Sayı:1): 30-44
- ULUKAN, C./BARAZ, B. (2001), "Web Sitelerinin Analizi Yoluyla İnternete Dayalı (Online) eğitim Veren Üniversitelerin Değerlendirilmesi," *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (Cilt: III, Sayı: 1): 197-211.

YALÇIN, A. /DEMİRCİOĞLU, M. (2002) “Bir İletişim Aracı Olarak İnternet Siteleri: En Büyük 100 Sanayi Firmasının İnternet Sitelerinin İçerik Analizi,” *Uludağ Üniversitesi İİBF Dergisi* (Cilt: XXI, Sayı: 1): 111-127.

<http://intes.org.tr> ,1.1.2005
<http://thaberis.go.to>, 4.1.2005
<http://www.basisen.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.bask.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.bagimsizegitimsen.tr.tc>, 7.1.2005
<http://www.bass-sen.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.belediyeis.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.bembirsen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.birlikhaber-sen.com>, 7.1.2005
<http://www.buromemursen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.bes.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.birlesikmetal.org>,4.1.2005
<http://www.bts.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.calisma.gov.tr>, 1.1.2005
<http://www.celik-is.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.cmis.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.demiryolis.com>, 4.1.2005
<http://www.devmadensen.org>, 5.1.2005
<http://www.disk.org.tr> , 3.1.2005
<http://www.disktekstil.org.tr>, 5.1.2005
<http://www.diyamet-sen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.egitimsen.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.e-tradeunions.org>, 2.11.2004
<http://www.egitimbirsen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.esm.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.evysen.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.genel-is.org.tr>, 5.1.2005
<http://www.genelmadenis.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.habersen.org>, 6.1.2005
<http://www.hakis.org.tr> , 3.1.2005
<http://www.harb-is.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.havais.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.hizmet-is.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.ieis.org>, 1.1.2005
<http://www.izto.org.tr/rapor/ityeni.pdf>, 4.9.2000
<http://www.kamu-is.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.kamusen.org.tr> , 3.1.2005
<http://www.kesk.org.tr> , 3.1.2005
<http://www.kiplas.org>, 1.1.2005
<http://www.kristalis.org.tr>, 3.1.2005

<http://www.labournet.org>, 17.10.2004
<http://www.lastik-is.org.tr>, 5.1.2005
<http://www.memursen.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.mess.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.nua.com>, 6.10.2004
<http://www.ormanis.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.olevis.org.tr>, 5.1.2005
<http://www.oziplikis.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.petrol-is.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.sagliksen.org.tr>, 7.1.2005<http://www.selulozis.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.ses.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.seis.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.sinesen.org>, 5.1.2005
<http://www.solinet.org>, 14.9.2004
<http://www.sosyal-is.org.tr>, 5.1.2005
<http://www.tekgida.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.teksif.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.thesis.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.tezkoopis.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.tgs.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.tekstilisveren.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.tisk.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.tocbirsen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.tolevis.org.tr>, 4.1.2005
<http://www.toprakisveren.org.tr>, 1.1.2005
<http://www.tumbelsen.org>, 6.1.2005
<http://www.turkis.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.turkmetal.org.tr>, 3.1.2005
<http://www.turkburosen.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.turkdiyanetvakifsen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.turkegitimsen.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.turkenerjisen.com>, 7.1.2005
<http://www.turkhabersen.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.turkiyedenizcilersendikasi.org>, 4.1.2005
<http://www.turkimarsen.org>, 7.1.2005
<http://www.turksagliksen.org.tr>, 6.1.2005
<http://www.turkulasimsen.org>, 7.1.2005
<http://www.tos.org.tr>, 7.1.2005
<http://www.yol-is.org.tr>, 4.1.2005